

Cynllun Datblygu Lleol

Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

Adroddiad Monitro Blynnyddol

17 Rhagfyr 2013 – 31 Mawrth 2015

Hydref 2015

Cyflwyniad

Mae'n rhaid i'r Awdurdod Parc Cenedlaethol baratoi a chyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref bob blwyddyn ar ôl mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol. Mae'r adroddiad yn sylfaenol i'r broses o asesu i ba raddau y mae egwyddorion y Cynllun Datblygu Lleol yn cael eu rhoi ar waith ac mae'n rhoi cyfle i'r Awdurdod Parc Cenedlaethol asesu'r polisiau'n ôl y wybodaeth fwyaf cyfredol sydd ar gael. Mae'r Adroddiad Monitro Blynyddol hefyd yn cynnwys canlyniadau'r Asesiad Amgylcheddol Strategol/Arfarniad Cynaliadwyedd yn ogystal â monitro Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol (Atodiad 2 a 3).

Gall yr ymarfer monitro gynorthwyo'r Awdurdod Parc Cenedlaethol i nodi:-

- y polisiau nad ydynt yn llwyddo i gyflawni'r amcanion a bennwyd yn y Cynllun;
- y bylchau yn y sail tystiolaeth, efallai oherwydd newid yn yr economi, y mae angen ymdrin â nhw a'u hadlewyrchu yn y Cynllun Datblygu Lleol;
- y meysydd llwyddiannus y gellid eu hefelychu, o bosibl, drwy'r Cynllun Datblygu Lleol cyfan;
- y camau y mae'r Awdurdod Parc Cenedlaethol yn bwriadu eu cymryd i unioni unrhyw wendidau a sicrhau bod y polisi, neu unrhyw ddiwygiadau angenrheidiol, yn cael eu rhoi ar waith.

Mae'r Awdurdod Parc Cenedlaethol wedi datblygu set o dargedau a dangosyddion sy'n gweithredu fel meincnodau i'w defnyddio i fesur perfformiad. Gall y targedau ymwneud â datblygiadau penodol a gellir eu pennu bob blwyddyn neu ar adegau penodol yn ystod oes y Cynllun. Y targed ar gyfer y Cynllun yn ei gyfanrwydd yw sicrhau y caiff Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol ei rhoi ar waith.

Mae'r dangosyddion a'r targedau a nodir yn y Fframwaith Monitro hefyd yn gweithredu fel sbardun i dynnu sylw at unrhyw ran o'r Cynllun nad yw'n cyflawni'r amcanion a bennwyd. Os digwydd hyn, bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn ystyried pa gamau y bydd angen eu cymryd. Mae nifer o gamau y gallai'r Awdurdod Parc Cenedlaethol eu cymryd yn yr achosion hyn, gan ddibynnu ar i ba raddau y mae'n ymddangos nad yw'r targed wedi'i gyrraedd a pha mor dyngedfennol yw'r datblygiad i'r gwaith o weithredu Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol. Defnyddir dangosyddion cyd-destunol hefyd yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol i benderfynu ai'r Cynllun sy'n gyfrifol am fethu â chyrraedd y targedau ynteu a oes ffactorau allanol (fel yr economi neu newidiadau yn y ffynonellau ariannu etc) yn cyfrannu at hynny, ffactorau na all y system gynllunio'u rheoli.

Mae'r dewisiadau a ganlyn ar gael i'r Awdurdod Parc Cenedlaethol yng nghyswllt pob un o'r dangosyddion a'u sbardunau. Bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn asesu pa mor ddifrifol yw'r sefyllfa yn achos pob dangosydd ac yn awgrymu'r camau y dylid eu cymryd:

- Parhau i fonitro
- Hyfforddi swyddogion/aelodau
- Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol/Papurau Briffio Datblygu
- Ymchwil polisi
- Adolygu polisi
- Adolygu'r Cynllun/Strategaeth

Fel rhan o'r broses o baratoi'r Adroddiad Monitro Blynyddol, bydd yr Awdurdod Parc Cenedlaethol hefyd yn cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygu'r safleoedd a ddyrannwyd. Bydd hyn yn dangos y gwaith a aeth rhagddo ar y safle mewn unrhyw flwyddyn benodol gan gynnwys paratoi

astudiaethau, neu hynt y datblygiad. Os nad yw'r gwaith ar y safle'n mynd rhagddo'n ôl y disgwyl, caiff hyn ei ystyried yn sbardun a bydd yr Awdurdod Parc Cenedlaethol yn cymryd y camau priodol (gweler uchod) os bydd angen.

Crynodeb gweithredol

Yn unol â chyfarwyddeb yr Asesiad Amgylcheddol Strategol, mae'n rhaid monitro'r effeithiau amgylcheddol arwyddocaol sydd ynghlwm wrth roi cynllun ar waith er mwyn medru cymryd camau adfer os oes angen. Nid yw'r Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Cynllun Datblygu Lleol wedi nodi unrhyw effeithiau negyddol ar yr amcanion; fodd bynnag, nodwyd effeithiau cadarnhaol sylweddol y mae angen eu monitro.

Hefyd yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol mae'r wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygu'r safleoedd a ddyrannwyd. Mae hyn yn tynnu sylw at y gwaith a aeth rhagddo ar y safle mewn unrhyw flwyddyn benodol gan gynnwys paratoi astudiaethau neu hynt unrhyw ddatblygiad. Nodwyd mai dim ond yn achos pedwar o'r safleoedd tai a ddyrannwyd ar gyfer y pum mlynedd gyntaf yr oedd ceisiadau cynllunio wedi'u cyflwyno, a dim ond un datblygwyr oedd wedi dechrau datblygu tai. Gan hynny, mae swyddogion yn bwriadu ysgrifennu at dirfeddianwyr i ddweud wrthynt fod posibilrwydd y caiff eu safleoedd eu tynnu oddi ar y rhestr o safleoedd a ddyrannwyd yn ystod y cyfnod Adolygu os na fyddant yn bwrw ymlaen i ddatblygu'r safleoedd hyn. Bydd yn fuddiol hefyd cael gwybod eu rhesymau dros beidio â gwneud hynny hyd yma. Mae ychydig llai eto wedi digwydd mewn perthynas â safleoedd mwy diweddar a dim ond yn achos tri ohonynt y cyflwynwyd ceisiadau cynllunio. Er bod yr Awdurdod yn sylweddoli bod diffyg seilwaith dŵr yn cyfyngu ar nifer o'r safleoedd hyn, mae swyddogion yn bwriadu cysylltu â'r tirfeddianwyr i ofyn am y wybodaeth ddiweddaraf ynghyd ag amserlen debygol ar gyfer bwrw ymlaen â'r gwaith datblygu. Yn achos y ddau safle defnydd cymysg a ddyrannwyd, mabwysiadwyd dau Friff Datblygu; mae Ymgynghoriad Cyhoeddus ar y gweill yn achos y naill, ac mae'r tirfeddiannwr wrthi'n paratoi'r llall.

Cwblhawyd gofynion nifer o'r dangosyddion strategol a'r dangosyddion polisi yn ystod cyfnod monitro cyntaf y Cynllun Datblygu Lleol, sef y rhai'n ymwneud â meddiannu'r safle a ddyrannwyd i Sipsiwn a Theithwyr a datblygu nifer o Ganllawiau Cynllunio Atodol. Argymhellir hefyd y dylid rhoi'r gorau i fonitro nifer o'r ceisiadau ar gyfer datblygiadau mwy nad ydynt yn defnyddio adnoddau carbon isel neu di-garbon i gynhyrchu 20% o'u hynni.

Er hyn, byddwn yn parhau i fonitro mwyafrif helaeth y dangosyddion strategol a'r dangosyddion polisi, sy'n ofynnol yn ôl Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol, fel y nodir yn y tablau sydd wedi'u lliwio'n wyrdd a melyn isod. O'r rhain, mae angen rhywfaint o waith ychwanegol ar ambell un, a hynny ar ffurf ymchwil polisi, Canllawiau Cynllunio Atodol neu hyfforddiant i swyddogion / Aelodau.

Monitor cynaliadwyedd

Yn unol â chyfarwyddeb yr Asesiad Amgylcheddol Strategol mae'n rhaid monitro'r effeithiau amgylcheddol arwyddocaol sydd ynghlwm wrth roi cynllun ar waith er mwyn medru cymryd camau adfer os oes angen.

Nid yw'r Arfarniad Cynaliadwyedd o'r Cynllun Datblygu Lleol wedi nodi unrhyw effeithiau negyddol ar yr amcanion; fodd bynnag, nodwyd yr effeithiau cadarnhaol arwyddocaol y mae angen eu monitro, sef:

- Addasu i'r Newid yn yr Hinsawdd (SA1) a Lleihau Nwyon Tŷ Gwydr (SA2) mewn perthynas â pholisïau SP4: 'Newid yn yr Hinsawdd' a SP11: 'Dylunio Cynaliadwy';
- Adnoddau Dŵr (SA5) drwy'r polisi ar Ansawdd Dŵr (Polisi 10);

- Bioamrywiaeth (SA8) mewn perthynas ag SP1 Polisi'r Parc Cenedlaethol ac SP3 Diogelu'r Amgylchedd, gan gynnwys y polisi ategol ar Fioamrywiaeth a Datblygu (Polisi 6);
- Treftadaeth Ddiwylliannol (SA9) mewn perthynas ag SP1 Polisi'r Parc Cenedlaethol ac SP3 Diogelu'r Amgylchedd, gan gynnwys ei bolisi ategol ar Ardaloedd Gwerthusiad Archaeolegol (Polisi 22).
- Tirwedd SA11 mewn perthynas ag SP1 (Polisi'r Parc Cenedlaethol) ac SP3 Diogelu'r Amgylchedd, gan gynnwys ei bolisi ategol ar Goed a Datblygiad (Polisi 8) a Llygredd Golau (Polisi 6)
- Adnoddau Naturiol a Seilwaith (SA12) drwy'r polisiau ar Ddylunio Cynaliadwy (SP11), Seilwaith Cynaliadwy (SP16), Gwastraff (SP6) ac Ailgylchu Mwynau (Polisi 67)
- Poblogaeth (SA14) mewn partneriaeth â Dosbarthiad Gofodol Datblygiadau (SP10), Polisi Parc Cenedlaethol (SP1) a pholisiau'n ymwneud â thai (SP5), tai fforddiadwy (SP6), lles economaidd (SP12) a Chymunedau Cynaliadwy (SP15);
- Economi (SA17) mewn perthynas â Pholisi'r Parc Cenedlaethol (SP1) a pholisiau'n ymwneud â Lles Economaidd (SP12) a Manwerthu (SP13).

Mae'r Fframwaith Monitro isod a fabwysiadwyd gan y Cynllun Datblygu Lleol yn ymdrin â gofynion monitro'r Arfarniad Cynaliadwyedd (SA) a'r Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA). Ceir dangosyddion ychwanegol yn yr SA i sicrhau y gellir monitro'r holl effeithiau arwyddocaol. Os yw'r rhain yn berthnasol, ac os oes data ar gael ar gyfer y Parc Cenedlaethol, mae'r rhain i'w gweld yn Atodiad 2.

Monitro strategol

Allwedd:

	Cwblhawyd
	Parhau i fonitro
	Ymchwil Polisi / Canllawiau Cynllunio Atodol / Hyfforddiant i Swyddogion ac Aelodau
	Rhoi'r gorau i fonitro

Darparu tai

Ffigur 1

Cynnal cyflenwad o dir am gyfnod o 5 mlynedd	
Parhau i fonitro	<p>Cynhaliodd yr Awdurdod Gyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai yn 2015 (Atodiad 1) ac mae'n cadarnhau bod cyflenwad o dir ar gael am 5.8 o flynyddoedd.</p> <p>Sylwadau: Dylid nodi hefyd bod y Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai a gynhaliodd yr Awdurdod yn 2014 wedi cadarnhau bod cyflenwad o dir ar gael am 5.3 o flynyddoedd.</p> <p>Argymhelliad: Mae'r targed monitro blynyddol wedi'i gyrraedd. Felly, nid oes angen cymryd unrhyw gamau eraill ar wahân i barhau i fonitro'r cyflenwad o dir sydd ar gael i'r Awdurdod drwy barhau i gynnal y cydastudiaethau.</p>

Ffigur 2

Nifer y ceisiadau cynllunio a ganiateir a'r anheddau newydd a gwblheir bob blwyddyn	
Ymchwil	Rhoddyd caniatâd cynllunio i 106 o anheddau newydd

Polisi	<p>Anheddau a gwblhawyd yn 2013-2014 =64 Anheddau a gwblhawyd yn 2014-2015 =45</p>
	<p>Sylwadau: Mae nifer yr anheddau y cafwyd caniatâd cynllunio ar eu cyfer a'r nifer a gwblhawyd ar gyfer y cyfnod yn llai na nifer yr anheddau sydd eu hangen bob blwyddyn (174 (+/- 20%). Er bod hyn wedi'i nodi, ffigur cyfartalog dros gyfnod hirach o 5 mlynedd yw'r ffigur a bennwyd ar gyfer pob blwyddyn. Felly, dylid cofio bydd nifer yr anheddau a godir yn amrywio o'r naill flwyddyn i'r llall. Yn wir, mae ail ran y sbardun asesu yn nodi bod angen codi rhwng 696 a 1044 o anheddau erbyn 2017.</p> <p>Dylid nodi bod ceisiadau cynllunio wedi'u cyflwyno i'r Awdurdod mewn perthynas â'r safleoedd a ganlyn 'a ddyrannwyd':</p> <ul style="list-style-type: none"> • SALT 061 – Tir ger Lôn Llangenny, Crucywel (27 o anheddau) • DBR-HOW-A – Tir gyferbyn â The Meadows, Y Gelli Gandryll (80) • CS102 – Dan-y-Bryn a Lancaster Drive, Gilwern (92) – Cymeradwywyd ac mae'r gwaith adeiladu'n mynd rhagddo • CS66 – Hen Wersyll y Fyddin, Cwrt-y-Gollen (70) – Yn debygol o gael ei gymeradwyo'n amodol ar adran 106 • DBR-CR-A – Tir uwchben Telebentref, Crucywel (22) • CS39/69/70/88/89/90 – Tir yn Nhŷ Clyd, Gofilon (14 (rhan o'r safle)) • CS42 – Tir yn Crai (9) • DBR-LBD-A – Tir ger Llys Pedr, Llanbedr (8) - Cymeradwywyd <p>Mae ceisiadau cynllunio llawn a cheisiadau'n ymwneud â materion a gadwyd yn ôl hefyd yn cael eu hystyried mewn perthynas â'r safleoedd 'a ymrwymwyd' a'r safleoedd 'ysgol' a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SALT 002/092 – Tir yn Castle Farm, Ponsenni (53) - Cymeradwywyd • T9 – Tir i'r gogledd o feddygfa Talgarth (27) • COM-TLG-B – Tir ger Churchfields, Talgarth (18) - Cymeradwywyd COM-LH-A – Ysgol Gynradd Darenfelin, Llanelli Hill (4 (rhan o safle)) • COM-LC-B – Tir gyferbyn â Skirrid Inn, Tŵr Mihangel (9) - Cymeradwywyd • Ysgol Gynradd Gofilon (19) - Cymeradwywyd <p>Cyflwynwyd Briffs Datblygu hefyd ar y safleoedd defnydd cymysg a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SALT 037 – Estyniad arfaethedig i T9, Talgarth (15 o anheddau – Mabwysiadwyd) • CS66 – Hen Wersyll y Fyddin, Cwrt-y-Gollen (70) – Mabwysiadwyd • CS132 – Tir gyferbyn ag Ysgol Uwchradd Aberhonddu (137) <p>Felly, er bod nifer yr anheddau a gwblhawyd yn is na'r targed blynyddol, mae'n amlwg fod ceisiadau cynllunio wedi'u cyflwyno mewn perthynas â nifer o safleoedd a ddyrannwyd (ar gyfer 5 mlynedd gyntaf y cynllun (diwedd 2017) a'r tu hwnt) ac y ceir penderfyniad yn eu cylch yn y pen draw. Dylid nodi, fodd bynnag, na chyflwynwyd cais cynllunio hyd yma mewn perthynas ag 8 o'r 14 safle a glustnodwyd ar gyfer 5 mlynedd gyntaf y cynllun.</p>
	<p>Argymhelliad: Mae'r dangosyddion blynyddol yn awgrymu nad yw nifer y tai a gwblhawyd yn cyfateb i'r nifer ofynnol. Mae angen ymchwilio ymhellach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dangosyddion cyd-destunol ychwanegol i ddangos y cynnydd a wnaed yn y

	<p>safleoedd a ddyrannwyd ac ymchwilio i'r problemau perthnasol posibl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgymryd â gwaith ymchwil i gymharu'r sefyllfa â'r hyn sy'n digwydd ym maes datblygu tai mewn Awdurdodau Cynllunio Lleol eraill • Cynnal gwaith ymchwil i benderfynu pam na chyflwynwyd cais cynllunio hyd yma mewn perthynas ag 8 o'r 14 safle a glustnodwyd ar gyfer 5 mlynedd gyntaf y cynllun. Bydd hyn yn golygu cysylltu'n uniongyrchol â'r tîrfeddianwyr i ddweud wrthynt y bydd yr Awdurdod yn ystyried tynnu'r safleoedd oddi ar y CDLI yn ystod yr Adolygiad os na fyddant yn bwrw ymlaen i'w datblygu yn ystod 5 mlynedd gyntaf y cynllun.
--	---

Ffigur 3

Nifer yr unedau a ganiateir ac a gwblheir ym mhob haen anheddiad	
Parhau i fonitro	<p>Unedau a ganiatawyd Prif Aneddiadau Allweddol Aberhonddu: 1% Aneddiadau Allweddol: 8% Aneddiadau: 88% Aneddiadau Twf Cyfyngedig: 3% Cefn gwlad: 0 Safleoedd Tir Llwyd a Ddyrannwyd: 0</p> <p>Cwblhawyd 2013-2014 Aberhonddu-0 Aneddiadau allweddol: 0 Aneddiadau: 45% Aneddiadau Twf Cyfyngedig: 0 Cefn gwlad: 55% Safleoedd Tir Llwyd a Ddyrannwyd: 0</p> <p>Cwblhawyd 2014-2015 Aberhonddu -0 Aneddiadau allweddol 14% Aneddiadau: 16% Aneddiadau Twf Cyfyngedig: 24% Cefn gwlad: 46% Safleoedd Tir Llwyd a Ddyrannwyd: 0</p> <p>Sylwadau: O gofio maint a natur nifer o'r safleoedd yn y Prif Aneddiadau a'r Aneddiadau Allweddol, awgrymir nad yw blwyddyn o waith monitro'n ddigon i fedru cynnig asesiad ystyrlon yn ôl gofynion y dangosydd hwn. Gan hynny, cânt eu monitro dros gyfnod o dair blynedd.</p> <p>Nodir fod canran gymharol uchel o'r unedau a gwblhawyd yn 2013-14 a 2014-15 wedi'u codi ar safleoedd yng nghefn gwlad. Mae'n amlwg y gellir priodoli hyn i ganiatâd cynllunio hanesyddol a gafwyd yn ystod oed y Cynllun Datblygu Unedol (2007) ac, ambell waith, y Cynllun Lleol (1999) - roedd cyfran sylweddol ohonynt yn ymwneud ag addasu ysguboriau i'w troi'n anheddau i'w gwerthu ar y farchnad agored. Mae'r Cynllun Datblygu Lleol wedi ceisio mynd i'r afael â'r duedd hon ac mae hyn wedi'i adlewyrchu yn y data uchod; nid oes dim anheddau wedi'u caniatáu ar dir a ddiffinnir yn gefn gwlad a dim ond 3% sy'n ymwneud ag Aneddiadau Twf Cyfyngedig.</p>

	<p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro dros gyfnod o dair blynedd a chaiff asesiad ei sbarduno os bwriedir codi dros 50% o'r anheddau y rhoddir caniatâd cynllunio iddynt y tu allan i Aneddiadau Lefel 1 a 2. Gan hynny, bydd yr Awdurdod yn parhau i fonitro hyn dros y ddwy flynedd nesaf.</p>
--	---

Ffigur 4

Nifer yr anheddau a ganiateir ar safleoedd defnydd cymysg	
Parhau i fonitro	<p>Ni roddwyd caniatâd i godi unrhyw anheddau ar safleoedd defnydd cymysg.</p> <p>Sylwadau: Penderfynwyd cymeradwyo datblygiad i godi 70 o anheddau a chyfleusterau cyflogaeth ar hen Wersyll y Fyddin Cwrt-y-Gollen (CS66). Mae trafodaethau adran 106 yn mynd rhagddynt.</p> <p>Cyflwynwyd Briffs Datblygu ar y safleoedd defnydd cymysg a ganlyn hefyd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SALT 037 – Estyniad arfaethedig i T9, Talgarth (15 o anheddau) – Mabwysiadwyd • CS66 – Hen Wersyll y Fyddin Cwrt-y-Gollen (70) – Mabwysiadwyd • CS132 – Tir gyferbyn ag Ysgol Uwchradd Aberhonddu (137) – Ymgynghoriad cyhoeddus yn mynd rhagddo <p>Argymhelliad: Nid oes sbardun asesu ar gyfer y dangosydd hwn. Gan hynny, caiff ei fonitro dros weddill oes y cynllun. Rhagwelir, fodd bynnag, y caiff 100 o anheddau eu codi yn ystod 5 mlynedd gyntaf y cynllun ar safleoedd defnydd cymysg a ddyrannwyd.</p>

Ffigur 5

Yr holl geisiadau cynllunio a ganiateir i sicrhau dwysedd o 30 o anheddau ar bob hectar	
Ymchwil Polisi	Rhodddwyd caniatâd i 16 o ddatblygiadau preswyl o dan 20 o anheddau ar bob hectar.
Angen Hyfforddi Swyddogion/Aelodau	Rhodddwyd caniatâd i 5 o ddatblygiadau preswyl a oedd â 20-30 o anheddau ar bob hectar.
Canllawiau Cynllunio Atodol	Rhodddwyd caniatâd i 5 o ddatblygiadau preswyl a oedd â 30 o anheddau ar bob hectar.
	<p>Sylwadau: Mae polisi 61 yn y Cynllun Datblygu Lleol yn ymwneud â dwysedd anheddau ac mae'n nodi:</p> <p><i>“Bydd yn ofynnol i bob datblygiad preswyl gael ei ddatblygu ar ddwysedd lleiaf o 30 annedd yr hectar, lle y mae hyn yn gydnaws â chymeriad presennol yr ardal.</i></p> <p><i>Caniateir lefelau is na'r targed lleiaf dim ond lle y profir nad oes modd cyflawni'r dwysedd hwn yn sgil cynnwys mesurau i wella cynaliadwyedd y cynllun na ellir eu lleoli ar dir y tu allan i'r dyraniad.”</i> (fy mhwyslais i yw'r print trwm)</p>

	<p>Mae'n amlwg bod rhywfaint o hyblygrwydd yn y polisi hwn i ganiatáu datblygiadau sydd â llai na 30 o anheddau ar bob hectar e.e. natur yr ardal gyfagos. At hyn, bu achosion pan gyfunwyd ar ddatblygiadau a chanddynt ddwysedd is oherwydd cyflwr anarferol y safle – cyfyngiadau topograffeg/mynediad er enghraifft.</p>
	<p>Argymhelliad:</p> <p>Mae'r dangosydd yn awgrymu nad yw'r polisi hwn yn cael ei roi ar waith yn llawn. Rhaid nodi, fodd bynnag, fod rhywfaint o hyblygrwydd yn y polisi hwn i ganiatáu datblygiadau sydd â llai na 30 o anheddau ar bob hectar. Gan hynny, mae angen rhagor o waith ymchwil mewn perthynas â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymchwilio i nifer y safleoedd a ddyrannwyd y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt, a hynny ar gyfer datblygiadau sydd â llai na 30 o anheddau ar bob hectar. • Penderfynu pam y caniatwyd datblygiadau â dwysedd is <p>Gan ddibynnu ar ganlyniadau'r Ymchwil Polisi hwn, mae'n bosibl y bydd angen rhoi hyfforddiant ychwanegol i Swyddogion Rheoli Datblygu ac Aelodau'r Awdurdod yn ymwneud â gofynion Polisi 61. Ystyriaeth arall fydd datblygu rhan ychwanegol i'w chynnwys yn y Canllawiau Cynllunio Atodol, i ymdrin â dwysedd ac amrywiaeth yr anheddau ar safleoedd a ddyrannwyd ar gyfer tai a safleoedd defnydd cymysg.</p>

Ffigur 6

Y targed ar gyfer canran y tai fforddiadwy a godir	
Ymchwil Polisi	<p>Mae data'r Gofrestrfa Tir a'r Pecyn Cymorth Arfarnu Datblygiadau yn awgrymu bod prisiau tai wedi codi rhwng 9 ac 17% yn is-farchnad Blaenau'r Cymoedd rhwng 2012 a 15.</p>
	<p>Sylwadau:</p> <p>Caiff asesiad ei sbarduno os bydd newid o 2.5% mewn prisiau tai yn ardal is-farchnad Blaenau'r Cymoedd a newid o 5% yn ardaloedd eraill y Parc Cenedlaethol.</p>
	<p>Argymhelliad:</p> <p>O gofio bod data'r Gofrestrfa Tir, ynghyd â data'r Pecyn Cymorth Arfarnu Datblygiadau, yn awgrymu bod prisiau tai yn ardal Blaenau'r Cymoedd wedi codi'n sylweddol, byddai'n fuddiol i'r Awdurdod ystyried cynnal profion hyfywedd ychwanegol er mwyn addasu'r targedau ar gyfer canran y tai fforddiadwy a godir (os yw'n briodol) yn ystod y broses o Adolygu'r Cynllun Datblygu Lleol.</p>

Ffigur 7

Nifer yr anheddau fforddiadwy a ganiateir	
Parhau i fonitro	<p>Caniatawyd 24 o anheddau fforddiadwy. Mae hyn yn cyfateb i 17% o'r holl anheddau a ganiatawyd.</p>
	<p>Sylwadau:</p> <p>Y targed ar gyfer y dangosydd hwn yw rhoi caniatâd cynllunio i godi 47 o anheddau fforddiadwy bob blwyddyn (+/- 30%). Er bod nifer yr unedau tai fforddiadwy'n is na'r targed, caiff asesiad ei sbarduno os codir llai na 38 o dai fforddiadwy bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol.</p>
	<p>Dylid nodi hefyd fod paragraff 6.3.9.1 yn caniatáu i gyfraniadau tai fforddiadwy gael eu gwneud naill ai drwy ddarpariaeth ar y safle; symiau gohiriedig neu gyfuniad o'r ddau. Yn ystod y cyfnod monitro, sicrhawyd cyfanswm o £135,115.64 ar ffurf symiau gohiriedig i'w defnyddio dim ond i ddarparu tai fforddiadwy yn ardal y Parc</p>

	<p>Cenedlaethol.</p> <p>Cyfeirir uchod at ddatblygu safle a ddyrannwyd ar gyfer tai ar dir uwchben Telebentref, Crucywel (DBR-CR-A). Mae'n ddi-ddorol nodi bod Landlord Cymdeithasol Cofrestredig yn bwrw ymlaen â'r cynlluniau ar gyfer y safle hwn ac y bydd pob un o'r 22 annedd arfaethedig ar y safle yn 'fforddiadwy,' yn ôl y diffiniad arferol. O ystyried lle mae'r cais wedi cyrraedd yn y broses gynllunio, rhagwelir y caiff y nifer hwn ei gynnwys yn ffigurau 2015-16 yn Adroddiad Monitro Blynyddol y flwyddyn nesaf ac y bydd yn cyfrannu'n helaeth at y targed blynyddol o 47 o unedau. Wrth gwrs, mae hyn yn ychwanegol at y cyfraniadau a ddisgwylir o'r ceisiadau uchod (ymhlith eraill).</p>
	<p>Argymhelliad:</p> <p>Caiff y dangosydd hwn ei fonitro dros gyfnod o dair blynedd a chaiff asesiad ei sbarduno os rhoddir caniatâd cynllunio i lai na 38 o dai fforddiadwy bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol. Gan hynny, caiff y dangosydd hwn ei fonitro am ddwy flynedd arall.</p>

Ffigur 8

Nifer o anheddau fforddiadwy a gwblheir	
Parhau i fonitro	<p>Cwblhawyd yn 2013-2014 - 31</p> <p>Cwblhawyd yn 2014-2015 - 6</p>
	<p>Sylwadau:</p> <p>Y targed ar gyfer y dangosydd hwn yw cwblhau 20 o unedau tai fforddiadwy bob blwyddyn, gan ganiatáu hyblygrwydd o 25%. Codwyd 55% yn fwy na'r targed yn ystod 2013-14, ond codwyd 70% yn llai yn ystod 2014-15. O ystyried y nifer a godwyd dros gyfnod o ddwy flynedd, dim ond tair uned yn llai na'r targed o 40 a gwblhawyd - sy'n sicr o fewn yr hyblygrwydd o 25%.</p> <p>Er hyn, yr ail sbardun asesu yw bod angen rhoi caniatâd i godi 15 o anheddau tai fforddiadwy bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol. Gan hynny, o gofio mai dim ond 6 o anheddau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn ystod 2014-15, caiff y dangosydd hwn ei fonitro am ddwy flynedd arall.</p> <p>Cyfeirir uchod at lefel y cyfraniadau tai fforddiadwy a wneir drwy gyfrwng swm gohiriedig. Mae'n amlwg y bydd cyfnod o oedi rhwng cael y symiau hyn a'u defnyddio i ddatblygu unedau tai fforddiadwy. Rhaid cydnabod hynny mewn rhyw ffordd.</p>
	<p>Argymhelliad:</p> <p>Caiff y dangosydd hwn ei fonitro dros gyfnod o 3 blynedd a chaiff asesiad ei sbarduno os cwblheir llai nag 15 o anheddau tai fforddiadwy bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol. Gan hynny, caiff y dangosydd hwn ei fonitro am ddwy flynedd arall.</p>

Ffigur 9

Nifer yr anheddau i'w gwerthu ar y farchnad agored ar safleoedd sy'n cynnwys 3 annedd neu ragor	
Parhau i fonitro	<p>Rhoddyd caniatâd i godi 5 o ddatblygiadau preswyl a oedd â 3 annedd neu ragor ac nad oedd maint y cyfraniad tai fforddiadwy yn cyd-fynd â'r polisi.</p>
	<p>Sylwadau:</p> <p>Collwyd 13 o anheddau tai fforddiadwy ar safleoedd oherwydd y 5 datblygiad uchod a ganiatawyd. Fodd bynnag, yn achos y rhan fwyaf ohonynt, talwyd symiau gohiriedig yn lle darparu tai fforddiadwy ar y safle.</p>

	<p>At hyn, caiff asesiad ei sbarduno os caniateir dros 10 o anheddau i'w gwerthu ar y farchnad agored bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol. Gan hynny, <i>mae'n bosibl</i> y bydd angen cynnal asesiad yn dilyn cyfnod o fonitro am ddwy flynedd arall.</p> <p>Ystyrir hefyd maint y symiau gohiriedig a gaiff eu talu yn lle cyfraniadau ar y safle wrth bwysu a mesur yr effaith ganfyddedig. Yn y pen draw, caiff yr arian hwn ei ddefnyddio dim ond i ddarparu tai fforddiadwy.</p>
	<p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro dros gyfnod o dair blynedd a chaiff asesiad ei sbarduno os caniateir dros 10 o anheddau i'w gwerthu ar y farchnad agored bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol. Gan hynny, caiff y dangosydd hwn ei asesu am ddwy flynedd arall.</p>

Ffigur 10

Nifer yr anheddau fforddiadwy a ganiateir ar safleoedd ar hap	
Parhau i fonitro	<p>4 annedd fforddiadwy ar safle ar hap</p> <p>Sylwadau: Rhoddodd yr Awdurdod ganiatâd cynllunio i godi 4 annedd fforddiadwy sy'n uwch na'r targed o godi 3 mewn blwyddyn. Dylid nodi y caiff asesiad ei sbarduno os na roddir caniatâd cynllunio i godi o leiaf 2 annedd fforddiadwy ar hap bob blwyddyn am dair blynedd yn olynol.</p> <p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro am dair blynedd eto gan na lwyddwyd i gyrraedd y targed blynyddol yn ystod y cyfnod priodol.</p>

Ffigur 11

Nifer yr anheddau fforddiadwy ar safleoedd eithriedig	
Parhau i fonitro	<p>Ni roddwyd caniatâd i godi unrhyw annedd ar safleoedd tai fforddiadwy eithriedig</p> <p>Sylwadau: Er na lwyddwyd i gyrraedd y targed blynyddol o roi caniatâd cynllunio i 4 o anheddau tai fforddiadwy, dylid nodi nad oherwydd i'r Awdurdod wrthod caniatâd cynllunio y digwyddodd hyn. Ni chafwyd unrhyw geisiadau i ddatblygu 'safleoedd eithriedig' yn ystod y cyfnod a byddai'n rhesymol tybio bod hyn y tu hwnt i reolaeth yr Awdurdod. Gan hynny, o gofio ei fod yn ymwneud â 'datblygiad eithriadol' bydd angen ystyried a fydd angen monitro'r dangosydd hwn yn y dyfodol.</p> <p>Argymhelliad: Parhau i fonitro ond ystyried a ddylid parhau i fonitro'r dangosydd hwn yn y dyfodol.</p>

Ffigur 12

Meddiannu'r safle a ddyrannwyd i Sipsiwn a Theithwyr	
Cwblhawyd	<p>Mae'r safle a ddyrannwyd i Sipsiwn a Theithwyr wedi'i ddatblygu ac mae'r teulu yn byw yno.</p> <p>Sylwadau: Ar ôl rhoi caniatâd cynllunio ar 27 Mawrth 2012 i greu safle parhaol i Sipsiwn a Theithwyr, datblygwyd 14 o unedau - mae 10 yn cael eu defnyddio ac mae'r 4 arall yn wag. Mae'r 4 uned sy'n wag wedi'u paratoi drwy osod ffiniau a sylfeini. Caiff y rhain eu cwblhau i fodloni gofynion y teulu pan fydd angen gwneud hynny.</p>

	Nid yw tua chwarter y safle a ddyrannwyd wedi'i ddatblygu eto (i'r gogledd-orllewin). Rhagwelir y caiff yr unedau eu defnyddio yn y dyfodol wrth i'r teulu dyfu.
	Argymhelliad: Yn ôl y fframwaith monitro, roedd angen i'r safle hwn gael ei feddiannu erbyn 2017. Mae'r safle eisoes wedi'i ddatblygu a'i feddiannu felly nid oes angen monitro'r dangosydd ymhellach.

Ffigur 13

Canllawiau Cynllunio Atodol	
Cwblhawyd	Cynhyrchwyd Canllawiau Cynllunio Atodol mewn perthynas â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • Tai Fforddiadwy • Strategaeth Rhwymedigaethau Cynllunio • CYD LP1: Datblygiadau Priodol yng Nghefn Gwlad
	Sylwadau: Yn unol â gofynion Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol, mae'r Aelodau wedi cymeradwyo'r Canllawiau Cynllunio Atodol uchod. Mae'r tair dogfen ganllaw hyn yn ystyried ac yn ymdrin â'r 6 Canllaw Cynllunio Atodol y cyfeirir atynt yn adran 'Darparu Tai' Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol.
	Argymhelliad: Mae'r Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol wedi'u cwblhau. Gan hynny, ni fydd angen monitro'r dangosydd hwn ymhellach.

Lles economaidd

Ffigur 14

Datblygu tir ar gyfer cyflogaeth	
Parhau i fonitro	Rhodddwyd caniatâd i ddatblygu 0.491 Hectar o dir yn nosbarth defnydd B ar y safleoedd a ddyrannwyd ar gyfer cyflogaeth. <p>Sylwadau: Caiff asesiad ei sbarduno mewn perthynas â'r dangosydd hwn os caiff llai na 0.5 hectar o'r tir cyflogaeth a ddyrannwyd ei ddatblygu erbyn 2017. Fel y nodir uchod, rhodddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 0.491 hectar o dir ar gyfer cyflogaeth a hynny at ddefnydd B1, B2 a B8 yn ystod y cyfnod monitro. Bydd angen monitro ymhellach i ystyried y caniatâd ychwanegol a hefyd i roi'r caniatâd cynllunio ar waith.</p> <p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro am gyfnod o dair blynedd i ddechrau gan mai'r targed oedd datblygu o leiaf 0.5ha o dir ar gyfer cyflogaeth erbyn 2017. Gan hynny, bydd angen parhau i'w fonitro am ddwy flynedd arall.</p> <p>Yn ogystal â hyn, yn ôl y dangosydd, mae angen datblygu 0.75 ha o dir ar gyfer cyflogaeth dros oes y Cynllun. Gan hynny, bydd angen parhau â'r gwaith monitro nes bydd y targed wedi'i gyrraedd.</p>

Ffigur 15

Colli tir ar gyfer cyflogaeth	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd i datblygu tir a ddyrannwyd neu a bennwyd ar gyfer cyflogaeth at ddibenion nad oeddent yn ymwneud â chyflogaeth. <p>Sylwadau: Rhodddwyd caniatâd i ddatblygu 2 safle dosbarth defnydd B. Caniatâd i newid</p>

	<p>defnydd stiwdio ffotograffydd mewn tŷ preswyl a'i droi'n uned breswyl eto oedd y naill, a chreu caffi mewn uned storio ar Heol Fawr Crucywel oedd y llall. Nid oedd y naill na'r llall yn effeithio ar dir a ddyrannwyd neu a bennwyd ar gyfer cyflogaeth.</p> <p>Argymhelliad: Caiff asesiad ei sbarduno mewn perthynas â'r dangosydd hwn os rhoddir caniatâd cynllunio, at ddibenion nad ydynt yn ymwneud â chyflogaeth, i 1 cais yn ymwneud â thir a ddyrannwyd ar gyfer cyflogaeth ar hyn o bryd. Ni chaniatawyd dim hyd yma. Gan hynny, bydd y gwaith o fonitro'r dangosydd hwn yn parhau.</p>
--	---

Ffigur 16

Datblygu tir ar gyfer cyflogaeth ym Mhontsenni a Defynnog	
Parhau i fonitro	<p>Ni roddwyd caniatâd i unrhyw ddatblygiad ar gyfer cyflogaeth ym Mhontsenni</p> <p>Sylwadau: Cafodd y dangosydd hwn ei gynnwys wedi i safle cyflogaeth arfaethedig gael ei dynnu oddi ar y Cynllun Datblygu Lleol gan y tirlfeddiannwr yn ystod yr archwiliad. Caiff asesiad ei sbarduno os na roddir caniatâd cynllunio i ddatblygu 1.43 ha o dir cyflogaeth yn anheddiad Pontsenni a Defynnog, neu'r tu allan iddo, erbyn 2017.</p> <p>Dylid nodi bod Adolygiad yr Awdurdod o Dir Cyflogaeth wedi nodi bod angen sicrhau 1.46ha o dir ar gyfer cyflogaeth ar gyfer ardal y Parc Cenedlaethol cyfan erbyn diwedd oes y Cynllun.</p> <p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro dros gyfnod o dair blynedd. Gan na roddwyd caniatâd i ddatblygu tir cyflogaeth hyd yma, caiff y dangosydd ei fonitro am ddwy flynedd arall neu nes bydd y targed monitro wedi'i gyrraedd.</p>

Ffigur 17

Datblygiad tir ar gyfer cyflogaeth yn y Gelli Gandryll	
Parhau i fonitro	<p>Ni roddwyd caniatâd cynllunio i unrhyw ddatblygiad ar gyfer cyflogaeth yn y Gelli Gandryll.</p> <p>Sylwadau: Cafodd y dangosydd hwn ei gynnwys ar ôl rhoi caniatâd cynllunio i ddefnyddio tir cyflogaeth at ddibenion y gymuned ar ôl mabwysiadu'r CDLI. Caiff asesiad ei sbarduno os na roddir caniatâd cynllunio i ddatblygu 0.6 ha o dir ar gyfer cyflogaeth yn anheddiad y Gelli Gandryll neu'r tu allan iddo erbyn 2017.</p> <p>Dylid nodi bod Adolygiad yr Awdurdod o Dir Cyflogaeth wedi nodi bod angen sicrhau 1.46ha o dir ar gyfer cyflogaeth ar gyfer ardal y Parc Cenedlaethol cyfan erbyn diwedd oes y Cynllun.</p> <p>Yn ogystal, bwriedir dyrannu 4.2 ha o dir defnydd cymysg a 2.4 ha o dir ar gyfer cyflogaeth yng Nghynllun Datblygu Lleol Cyngor Sir Powys. Mae'r safle y cyfeirir ato fel tir ar Gypsy Castle Lane (Cyfeirnod: MUA 1) yn ffinio â therfyn anheddiad y Gelli Gandryll. Ystyrir y byddai datblygu'r safle hwn yn bodloni gofynion y dangosydd hwn.</p> <p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro dros gyfnod o dair blynedd. Gan na roddwyd caniatâd i ddatblygu unrhyw dir ar gyfer cyflogaeth hyd yma (ac nid yw CDLI Cyngor Sir Powys wedi'i fabwysiadu ychwaith), caiff y dangosydd ei fonitro am ddwy flynedd arall neu nes bydd y targed monitro wedi'i gyrraedd.</p>

Ffigur 18

Canllawiau Cynllunio Atodol	
Cwblhawyd	Mae'r Aelodau wedi cadarnhau'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar Arallgyfeirio Ffermydd i'w defnyddio i benderfynu ar geisiadau cynllunio perthnasol.
	Sylwadau: Dim
	Argymhelliad: Cwblhawyd y Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol. Gan hynny, nid oes angen parhau i fonitro'r dangosydd hwn.

Monitro polisiau

Diogelu'r Amgylchedd

Ffigur 19

Faint o dir yng nghefn gwlad (ha) a gollir oherwydd datblygiadau a oedd yn groes i'r CYD LP1	
Angen Hyfforddi Swyddogion/Aelodau	<p>Caniatâd dros dro i osod cynwysyddion i storio nwyddau fel Cyfleuster Cymunedol gan gollu 0.15 hectar o dir dros dro yng nghefn gwlad.</p> <p>Rhodddwyd caniatâd i ddymchwel tai allan, a newid defnydd y tir lle'r oeddent yn sefyll i greu annedd preswyl, adeiladu estyniad newydd at yr annedd presennol a chadw dwy ffenestr, gan gollu 0.01 hectar o dir a ddynodwyd yn dir cefn gwlad.</p> <p>Rhodddwyd caniatâd i addasu estyniad i gwrtil preswyl a'i ehangu i dir agored yng nghefn gwlad gan gollu 0.16 hectar o dir a ddynodwyd yn dir cefn gwlad.</p> <p>At ei gilydd, collwyd 0.15Ha o dir dros dro a 0.17 hectar yn barhaol</p>
	<p>Sylwadau:</p> <p>Rhodddwyd y caniatâd dros dro drwy ddefnyddio Polisi CYD LP1 a hynny oherwydd tystiolaeth yn dangos bod angen lleoli'r cynwysyddion yng nghefn gwlad. At hyn, dim ond caniatâd dros dro a roddwyd a bydd yn rhaid symud y cynwysyddion oddi ar y safle erbyn mis Gorffennaf 2016.</p> <p>Er bod ystyriaethau cynllunio eraill o bwys yn gwrthbwysu'r rhagdybiaeth cynllunio yn erbyn cymeradwyo'r ddau gais arall (a oedd yn golygu colli 0.17 hectar i gyd), byddai'n rhesymol awgrymu y dylid rhoi hyfforddiant ychwanegol i'r Swyddogion Rheoli Datblygu i sicrhau eu bod yn dehongli'r polisi'n briodol. Dylid nodi hefyd fod Tîm Strategaeth a Pholisi'r Awdurdod wedi gwrthwynebu'r ddau gais.</p>
	<p>Argymhelliad:</p> <p>Mae'r dangosydd yn awgrymu nad yw'r polisi'n cael ei roi ar waith yn briodol. Gan hynny, argymhellir y dylid cynnig hyfforddiant ychwanegol i esbonio gweledigaeth yr Awdurdod ar gyfer cefn gwlad ac i sicrhau bod polisi CYD LP1 yn cael ei ddehongli'n briodol. Wrth gwrs, bydd y polisi'n parhau i gael ei fonitro'n unol â'r Fframwaith Monitro.</p>

Ffigur 20

Nifer y datblygiadau sy'n cael effaith niweidiol ar Ddynodiadau Tirwedd Hanesyddol

Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd cynllunio i unrhyw ddatblygiad a fyddai'n cael effaith niweidiol ar Ddynodiadau Tirwedd Hanesyddol.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 21

Datblygiadau sy'n cael effaith niweidiol ar safleoedd a ddynodwyd ar gyfer cadwraeth natur	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd cynllunio i unrhyw ddatblygiad a fyddai'n cael effaith niweidiol ar safleoedd a ddynodwyd ar gyfer cadwraeth natur.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 22

Datblygiadau a fyddai'n cael effaith niweidiol ar:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adeilad rhestredig ▪ Ardal gadwraeth ▪ Safle/ardal o arwyddocâd hanesyddol ▪ Tirwedd, parc neu ardd hanesyddol 	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd unrhyw ganiatâd cynllunio perthnasol
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 23

Nifer yr Ardaloedd Cadwraeth sydd ag asesiadau cyfredol	
Parhau i fonitro	Ni chwblhawyd unrhyw asesiadau o Ardaloedd Cadwraeth
	Sylwadau: Mae'r Ardal Gadwraeth yng Nghrucywel a Llangatwg yn cael ei asesu ar hyn o bryd. Yn dilyn trafodaethau â'r rhanddeiliaid lleol (Cyngorau Tref a Chymuned, y Gymdeithas Ddinesig etc), cytunwyd y dylid bwrw ymlaen â'r asesiad fel rhan o'r Cynllun Tref/Pentref sy'n mynd rhagddo. Cafodd Ardal Gadwraeth Talgarth ei asesu ddiwethaf yn 2010. Bwriadwyd cynnal adolygiad yn 2015, ond ni fu hyn yn bosibl oherwydd roedd Uwch Swyddog Treftadaeth yr Awdurdod wedi bod ar gyfnod o absenoldeb estynedig cyn dychwelyd i'r gwaith yn raddol. Disgwylir y caiff yr adolygiad ei gynnal yn 2016 ynghyd ag adolygiad o Aberhonddu a'r Gelli Gandryll (a aseswyd ddiwethaf yn 2011). Ystyrir cynnal adolygiad o ardaloedd eraill y Parc Cenedlaethol hefyd o ran dynodi ardaloedd cadwraeth.
	Argymhelliad: Caiff asesiad o'r dangosydd hwn ei sbarduno os na chaiff yr Ardaloedd Cadwraeth

	eu hasesu erbyn 2017. Gan hynny, bydd yr Awdurdod yn parhau i fonitro'r mesur hwn nes cwblheir yr asesiadau.
--	--

Ffigur 24

Canllawiau Cynllunio Atodol	
Cwblhawyd	Yn unol â gofynion Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol, mae'r Aelodau wedi cymeradwyo'r Canllawiau Cynllunio Atodol a ganlyn i'w defnyddio wrth benderfynu ar y ceisiadau cynllunio perthnasol: <ul style="list-style-type: none"> • Llygredd golau • Archwiliad bioamrywiaeth
SPG	Dechreuwyd paratoi'r Canllawiau Cynllunio Atodol arfaethedig ar Arfer Da ym maes Bioamrywiaeth ond nid ydynt wedi'u cwblhau. Mae hyn yn rhannol oherwydd y penderfyniad i ehangu'r Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol i gynnwys gweddill Anheddiad Allweddol Lefel 2 Pontsenni a Defynnog.
	Sylw: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar Lygredd Golau wedi'u cwblhau. Nid oes angen parhau i fonitro'r dangosydd hwn.
	Caiff y Canllawiau Cynllunio Atodol ar Archwiliad Bioamrywiaeth yn ogystal â'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Arfer Da mewn Bioamrywiaeth eu cwblhau yn 2016 .

Newid yn yr Hinsawdd, Dylunio Cynaliadwy ac Ynni Adnewyddadwy

Ffigur 25

Nifer y datblygiadau a ganiateir mewn ardaloedd gorlifdir C1 ac C2 nad ydynt yn bodloni holl brofion Nodyn Cyngor Technegol 15	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad yn ardaloedd gorlifdir C1 neu C2 nad oedd yn bodloni profion Nodyn Cyngor Technegol 15.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 26

Nifer y ceisiadau cynllunio a gymeradwyir yn groes i gyngor Cyfoeth Naturiol Cymru a Dŵr Cymru Welsh Water mewn perthynas ag ansawdd dŵr neu faint o ddŵr sydd ar gael	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd cynllunio'n groes i gyngor Cyfoeth Naturiol Cymru a Dŵr Cymru Welsh Water mewn perthynas ag ansawdd/faint o ddŵr sydd ar gael
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag,

	yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.
--	--

Ffigur 27

Nifer y ceisiadau cynllunio sy'n ystyried technegau addasu i'r Newid yn yr Hinsawdd mewn Datganiad Dylunio a Mynediad	
Parhau i fonitro	Ni chafwyd unrhyw geisiadau cynllunio nad oedd y Datganiad Dylunio a Mynediad cysylltiedig yn ystyried dulliau o addasu i'r newid yn yr hinsawdd.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 28

Nifer y ceisiadau ar gyfer datblygiadau mwy nad ydynt yn defnyddio adnoddau carbon isel neu ddi-garbon i gynhyrchu 20% o'u hynni	
Rhoi'r gorau i fonitro	<p>Preswyl - Cafodd yr Awdurdod Parc Cenedlaethol chwe chais ar gyfer tri o anheddau neu ragor yn ystod y cyfnod. O'r rhain, nid oedd yr un yn cyrraedd y targed o ddefnyddio adnoddau adnewyddadwy i gynhyrchu 20% o'u hynni. Llwyddodd 1 gynhyrchu 15% o'i ynni drwy ddefnyddio adnoddau adnewyddadwy. Mewn datblygiad arall i droi cartref nyrsio'n unedau marchnad defnyddiwyd paneli PV gynhyrchu ynni ar gyfer yr holl fannau cyffredin. Ni ddefnyddiwyd technoleg LCZ yng nghynlluniau'r gweddill.</p> <p>Cynhyrchu cyflogaeth – ni roddwyd caniatâd i ddatblygiadau ag arwynebedd llawr o dros 500 metr sgwâr yn ystod y cyfnod.</p> <p>Sylwadau: Cyflwynwyd y dangosydd hwn o ganlyniad i ofynion Polisi SP11 (Datblygiad Cynaliadwy) gan ei fod wedi'i ddrafftio'n wreiddiol yn y Cynllun Datblygu Lleol wedi'i Adneuo. Tynnodd yr Arolygwr y gofyniad penodol hwn o'r polisi, fod bynnag, wedi iddo archwilio'r Cynllun Datblygu Lleol gan ei fod yn mynd y tu hwnt i ofynion y Polisi Cynllunio Cenedlaethol. Oherwydd amryfusedd yn unig y mae'n parhau yn y Fframwaith Monitro; ni sylwyd arno yn ystod y broses olygu ac felly ni chafodd ei ddiwygio drwy Newidiadau yn y Materion yn Codi.</p> <p>Yn y bôn, nid oes polisi yn y Cynllun i orfodi'r gofyniad hwn ac, felly, argymhellir na ddylid parhau i fonitro'r dangosydd.</p> <p>At hyn, nid oes angen i ddatblygwyr bellach ddarparu asesiad o dan y Cod Cartrefi Cynaliadwy gan y caiff hyn ei asesu o dan y Rheoliadau Adeiladu.</p> <p>Argymhelliad: Ystyried a ddylid monitro'r dangosydd hwn yn y dyfodol.</p>

Ffigur 29

Datblygu cynlluniau ynni adnewyddadwy	
Parhau i fonitro	Rhoddodd y Parc Cenedlaethol ganiatâd cynllunio i 22 o gynlluniau ynni adnewyddadwy yn ystod y cyfnod. Nid ystyriwyd y byddai'r un ohonynt yn cael effaith niweidiol sylweddol ar nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad:

	Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.
--	---

Ffigur 30

Capasiti caniatedig a gosodedig (MW) mewn perthynas â phrosiectau trydan a gwres adnewyddadwy	
Parhau i fonitro	Mae'r cynlluniau a ganiatawyd yn cyfateb i gynnydd o 0.41 megawat o ran capasiti ynni cynlluniau ynni adnewyddadwy
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 31

Ôl-troed ecolegol aneddiadau rhestredig	
Parhau i fonitro	Nid oes data ar gael ar gyfer eleni.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Parc Cenedlaethol yn gweithio gyda'n partneriaid ymchwil ym Mhrifysgol Caerdydd i geisio casglu data neu i gael hyd i ddata arall y mae'n haws cael gafael arno.

Ffigur 32

Canllawiau Cynllunio Atodol	
Cwblhawyd	Yn unol â gofynion Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol, mae'r Aelodau wedi cymeradwyo'r Canllawiau Cynllunio Atodol i'w defnyddio wrth benderfynu ar y ceisiadau cynllunio perthnasol: <ul style="list-style-type: none"> • Datblygu Cynaliadwy ym Mharciau Cenedlaethol Cymru • Datblygiadau Ynni Adnewyddu ar Raddfa Fach
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Cwblhawyd y Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol. Gan hynny, nid oes angen parhau i fonitro'r dangosydd hwn.

Manwerthu

Ffigur 33

Cyfraddau'r unedau gwag blynyddol yng nghanol trefi'r Parc Cenedlaethol	
Parhau i fonitro	Aberhonddu - 9% Crucywel - 6% Y Gelli Gandryll - 2% Talgarth - 8%
	Sylwadau: Caiff y targed monitro dros dro ei fonitro tan 2017. Fodd bynnag, cafodd canol y trefi eu hasesu i gael y wybodaeth ddiweddaraf ar gyfer yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn.
	Mae nifer yr unedau gwag yn Aberhonddu, y Prif Anheddiad Allweddol, yn debygol o gyrraedd y targed a bennwyd, sef llai na 10%. Cofnodwyd canran o 9% yn yr

	<p>asesiad a gynhaliwyd yn gynharach eleni.</p> <p>2% yw canran yr unedau gwag yn y Gelli Gandryll felly mae'n debygol y caiff y targed a bennwyd, sef llai na 5%, ei gyrraedd yma hefyd.</p> <p>Mae targed Talgarth gryn dipyn yn uwch, sef 25%, ond gan mai 8% o unedau gwag sydd yno, ni fydd yn anodd cyrraedd y targed.</p> <p>Crucywel yw'r unig anheddiad lle mae nifer yr unedau gwag yn uwch na'r targed – sef 1% yn uwch. Mae'r ganran, fodd bynnag yn gymharol isel, ac nid yw'n ddigon uchel i sbarduno asesiad ar gyfer y dangosydd hwn.</p> <p>Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro am ddwy flynedd arall tan 2017.</p>
--	--

Twristiaeth gynaliadwy

Ffigur 34

Nifer y cyfleusterau twristiaeth newydd / wedi'u gwella	
Parhau i fonitro	<p>Rhoddyd caniatâd cynllunio ar gyfer 1 canolfan dwristiaeth newydd yn ystod y cyfnod (canolfan gwerysyla a physgota Bryncoch)</p> <p>Sylwadau: Dim.</p> <p>Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.</p>

Cymunedau cynaliadwy

Ffigur 35

Nifer y ceisiadau a gymeradwywyd a arweiniodd at golli cyfleusterau cymunedol	
Parhau i fonitro	<p>Ni chafwyd unrhyw geisiadau a arweiniodd at golli cyfleusterau cymunedol</p> <p>Sylwadau: Dim.</p> <p>Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.</p>

Seilwaith

Ffigur 36

Nifer y datblygiadau newydd sy'n darparu Systemau Draenio Cynaliadwy	
Parhau i fonitro	<p>Nid yw'r data'n hawdd ei gael ar hyn o bryd</p> <p>Sylwadau: Dim.</p> <p>Argymhelliad: Bydd yr Awdurdod yn casglu'r wybodaeth berthnasol ac yn adrodd yn ôl yn ystod yr AMR Adroddiad Monitro Blyneddol yn 2015/16.</p>

Gwastraff

Ffigur 37

Nifer yr unedau gwag yn y safleoedd dosbarth B y nodwyd eu bod yn addas ar gyfer cynllun gwastraff lleol	
Parhau i	0.5Ha ar dir gwag yn Aberhonddu

fonitro	0.1Ha ar dir gwag yn Nhalgarth ac 1 uned (316m ²) 6 unedau gwag ym Mharc Granada, Crucywel, cyfanswm (758m ²)
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 38

Nifer y cyfleusterau rheoli gwastraff trwyddedig newydd a ganiateir	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd ar gyfer unrhyw gyfleusterau rheoli gwastraff newydd yn ystod y cyfnod.
	Sylwadau: Bydd yr Awdurdod yn cysylltu â'r Awdurdodau Unedol Cyfansoddol i holi a oes unrhyw ganiatâd wedi'i roi y tu hwnt i'r ffin a fyddai'n ateb gofynion y rhai sy'n byw yn y Parc Cenedlaethol.
	Argymhelliad: Caiff y dangosydd hwn ei fonitro am ddwy flynedd arall tan 2017.

Mwynau

Ffigur 39

Nifer y ceisiadau a ganiateir ar gyfer datblygiad parhaol a fydd yn peri bod mwynau'n cael eu colli o fewn ardal diogelu mwynau	
Parhau i fonitro	Ni roddwyd caniatâd ar gyfer unrhyw ddatblygiad parhaol a fydd yn peri bod mwynau'n cael eu colli o fewn ardal diogelu mwynau
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Ffigur 40

Canllawiau Cynllunio Atodol	
Cwblhawyd	Yn unol â gofynion Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol, mae'r Aelodau wedi cymeradwyo'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar Ddiogelu Mwynau i'w defnyddio wrth benderfynu ar y ceisiadau cynllunio perthnasol.
	Sylwadau: Dim.
	Argymhelliad: Mae'r Awdurdod yn bodloni gofynion y dangosydd hwn. Ystyrir ei fod, fodd bynnag, yn ddangosydd pwysig a bydd yr Awdurdod yn parhau i'w fonitro.

Monitro safleoedd

Fel rhan o'r gwaith o baratoi'r Adroddiad Monitro Blynnyddol, mae'r Awdurdod wedi cytuno i gynnwys gwybodaeth am hynt a datblygiad y safleoedd a ddyrannwyd. Y nod yw tynnu sylw at y gwaith a wnaed, gan gynnwys paratoi astudiaethau, ceisiadau a/neu hynt unrhyw ddatblygiadau. Gan hynny, mae'r tabl isod yn ceisio dangos y cynnydd a wnaed ar y safleoedd a ddyrannwyd yn ôl cerrig milltir penodol:

Ffigur 41

Safle	Nifer dangosol yr unedau	Briff datblygu wedi'i gyflwyno	Briff datblygu wedi'i gytuno	Cais wedi'i gyflwyno	Yn debygol o gael caniatâd yn amodol ar adran 106	Rhodddwyd caniatâd cynllunio	Gwaith datblygu wedi dechrau
Y 5 mlynedd gyntaf							
CS28 – Estyniad Caeau Cwmfalldau Aberhonddu	66	Amh	Amh	Naddo			
CS132 – Tir gyferbyn ag ysgol Uwchradd Aberhonddu	30	Do	Naddo	Naddo			
SALT 061 – Tir gerllaw Lôn Llangenni Crucywel	20	Amh	Amh	Do	Ydi	Naddo	
DBR-HOW-A – Tir gyferbyn â The Meadows, y Gelli Gandryll	62	Amh	Amh	Do	Nac ydi	Naddo	
SALT 059 – Tir yn cyffinio â Brecon Pharmaceuticals, y Gelli Gandryll	5	Amh	Amh	Naddo			
SALT 037 – Estyniad arfaethedig i T9, Talgarth	15	Do	Do	Naddo			
DBR-BCH-J – Tir gerllaw Coedwig Bwlch, Bwlch	15	Amh	Amh	Naddo			
CS102 – Dan-y-Bryn a Lancaster Drive, Gilwern	112	Amh	Amh	Do	Ydi	Do	Do
DBR-LIB-E – Tir gerllaw	3	Amh	Amh	Naddo			

Pen y Fan Close, Libanus							
DBR-LBD-A – Tir gerllaw St Peter's Close	8	Amh	Amh	Do	Ydi	Do	Naddo
DBR-LGN-D – Tir gyferbyn ag Ysgol Gynradd Llanigon, Llanigon	10	Amh	Amh	Naddo			
DBR-LPD-A – Tir oddi ar Heol St Cattwg, Llanspyddid	10	Amh	Amh	Naddo			
DBR-PNT-D – Tir gerllaw Ambleside, Pennorth	6	Amh	Amh	Naddo			
CS66 – Hen wersyll y fyddin, Cwrt y Gollen	70	Do	Do	Do	Ydi	Naddo	
Gweddill cyfnod y CDLI							
CS93 – Slwch House Field, Aberhonddu	23	Amh	Amh	Naddo			
DBR-BR-A – Safle i'r gogledd o Camden Crescent, Aberhonddu	38	Amh	Amh	Naddo			
DBR-BR-B – Safle i'r gogledd o Cradoc Close, Aberhonddu	33	Amh	Amh	Naddo			
CS132 – Tir gyferbyn ag Ysgol Uwchradd Aberhonddu	107	Do	No	Naddo			
DBR-CR-A – Tir uwchben Telebentref,	20	Amh	Amh	Do	Nac ydi	Naddo	

Crucywel							
CS138 – Glannau Senni, Defynnog	15	Amh	Amh	Naddo			
DBR-HOW-C – Tir gerllaw'r Orsaf Dân	13						
CS42 – Tir yng Nghrai, Crai	9	Amh	Amh	Do	Nac ydi	Naddo	
CS43 – Tir i'r de-orllewin o Gwalia, Crai	6	Amh	Amh	Naddo			
CS39/69/70/88/89/99 – Tir yn Nhŷ Clyd, Govilon	93	Amh	Amh	Do	Ydi	Naddo	
CS120 – Tir i'r de o Dŷ Melys, Pencelli	6	Amh	Amh	Naddo			
CS55 – Tir ym Mhenygarn, Pontsticill	6	Amh	Amh	Naddo			
DBR-PTSC/C – Tir ym mhen draw Dan-y-Coed, Pontsticill	3	Amh	Amh	Naddo			
CS91 – Tir i'r gorllewin o Ponsticill House, Pontsticill	6	Amh	Amh	Naddo			
CS127 – Maesmawr Farm, Talybont	57	Amh	Amh	Naddo			
CS111 – Hen Ysbyty Canolbarth Cymru	93	Naddo	Naddo	Naddo			

Y 5 mlynedd gyntaf

Nodir mai dim ond mewn perthynas â 5 safle y cyflwynwyd cais cynllunio hyd yma, a dim ond un datblygwr sydd wedi dechrau ar y gwaith datblygu. Gan hynny, mae swyddogion yn bwriadu

ysgrifennu at dirfeddianwyr i ddweud wrthynt fod posibilrwydd y caiff eu safleoedd eu tynnu oddi ar y rhestr o safleoedd a ddyrannwyd yn ystod y cyfnod Adolygu os na fyddant yn bwrw ymlaen i'w datblygu. Bydd yn fuddiol hefyd deall eu rhesymau dros beidio â gwneud hynny hyd yma.

Gweddill oes y cynllun

Mae ychydig llai eto wedi digwydd mewn perthynas â'r safleoedd hyn a dim ond yn achos tri ohonynt y cyflwynwyd ceisiadau cynllunio. Er bod yr Awdurdod yn sylweddoli bod diffyg seilwaith dŵr yn cyfyngu ar nifer o'r safleoedd hyn, mae swyddogion yn bwriadu cysylltu â'r tirlfeddianwyr i ofyn am y wybodaeth ddiweddaraf ynghyd ag amserlen debygol ar gyfer bwrw ymlaen â'r gwaith o'u datblygu.

Safleoedd Defnydd Cymysg

Yn achos y safleoedd defnydd cymysg a ddyrannwyd (Ysbyty Canolbarth Cymru, Cwrt y Gollen, y Gelli Gandryll a thir gyferbyn â'r ysgol uwchradd), dylid nodi bod paragraff 7.2.1 o'r Cynllun Datblygu Lleol yn nodi bod angen cytuno ar y brifffs datblygu ar y safle cyn cyflwyno unrhyw gais cynllunio. Gan hynny, cytunwyd ar y Brifffs ar gyfer Cwrt y Gollen a Hay Road, ac mae ymgynghoriad yn mynd rhagddo ynghylch y tir gyferbyn â'r Ysgol Uwchradd.

Yr unig friff arall i'w gyflwyno yw hwnnw'n ymwneud â hen safle Ysbyty Canolbarth Cymru. Cafwyd cryn dipyn o gyngor cyn cyflwyno cais mewn perthynas â'r safle penodol hwn ac mae trafodaethau'n mynd rhagddynt o ran cynnwys a chyfansoddiad unrhyw friff drafft. Byddai'n rhesymol disgwyl y caiff y drafft ei gyflwyno erbyn gwanwyn 2016.

Argymhellion

Gwaith monitro wedi'i gwblhau

Bodlonwyd nifer o ofynion y dangosyddion yn ystod cyfnod monitro cyntaf y Cynllun Ddatblygu Lleol ac, felly, ni fydd angen monitro'r rhain mewn Adroddiadau Monitro Blynnyddol yn y dyfodol. Dyma'r dangosyddion:

- Meddiannu'r safle a ddyrannwyd i Sipsiwn a Theithwyr;
- Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â'r canlynol :
 - Tai fforddiadwy
 - Rhwymedigaethau cynllunio
 - Datblygiadau priodol yng nghefn gwlad
 - Arallgyfeirio ffermydd
 - Llygredd golau
 - Datblygu cynaliadwy ym Mharciau Cenedlaethol Cymru
 - Datblygiadau Ynni Adnewyddadwy ar Raddfa Fach
 - Diogelu mwynau

Rhoi'r gorau i'r gwaith monitro

Argymhellir hefyd y dylid rhoi'r gorau i fonitro'r dangosydd a ganlyn:

- Nifer y ceisiadau ar gyfer datblygiadau mwy nad ydynt yn defnyddio adnoddau carbon isel neu ddi-garbon i gynhyrchu 20% o'u hynni

Ystyrir nad yw'r dangosydd carbon isel a di-garbon yn ford briodol o fesur gan nad yw'n ymwneud ag unrhyw bolisiau penodol yn y Cynllun Datblygu Lleol. Hynny yw, nid oes polisiau na chanllawiau yn y

Cynllun Datblygu Lleol sy'n cymell ymgeiswyr i gyrraedd y targed o 20% yn ymwneud ag ynni carbon isel neu di-garbon.

Cyflwynwyd y dangosydd hwn o ganlyniad i ofynion Polisi SP11 (Datblygiad Cynaliadwy) gan ei fod wedi'i ddrafftio'n wreiddiol yn y Cynllun Datblygu Lleol wedi'i Adneuo. Tynnodd yr Arolygwr y gofyniad penodol hwn o'r polisi, fod bynnag, wedi iddo archwilio'r Cynllun Datblygu Lleol gan ei fod yn mynd y tu hwnt i ofynion y Polisi Cynllunio Cenedlaethol. Oherwydd amryfusedd yn unig y mae'n parhau yn y Fframwaith Monitro; ni sylwyd arno yn ystod y broses olygu ac felly ni chafodd ei ddiwygio drwy Newidiadau yn y Materion yn Codi.

Gan hynny, argymhellir bod gwaith monitro'n dod i ben yn y cyswllt hwn. Serch hynny, bydd nifer o ddangosyddion yn ymwneud â'r Newid yn yr Hinsawdd, Dylunio Cynaliadwy ac Ynni Adnewyddadwy yn parhau i gael eu monitro bydd angen monitro rhai agweddau eraill hefyd fel rhan o'r Asesiad Amgylcheddol Strategol

Monitro yn y dyfodol a gwaith ychwanegol

Er yr uchod, fel y gwelir yn y tablau gwyrdd a melyn uchod, bydd y gwaith monitro'n parhau mewn perthynas â mwyafrif helaeth y dangosyddion, yn unol â gofynion Fframwaith Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol. Mae angen rhywfaint o waith ychwanegol mewn perthynas â nifer fechan o'r rhain a hynny ar ffurf ymchwil polisi, Canllawiau Cynllunio Atodol a hyfforddiant i Swyddogion / Aelodau.

Ymchwil Polisi

Y dangosydd cyntaf y bydd angen cynnal ymchwil polisi ychwanegol yn ei gylch yw hwnnw'n ymwneud â **nifer yr anheddau y rhoddir caniatâd cynllunio iddynt a'r nifer a gwblheir bob blwyddyn.**

Bydd yn fuddiol ymchwilio i'r hyn y mae Awdurdodau Cynllunio Lleol eraill yn ei wneud o ran darparu tai, er mwyn cael darlun ehangach a deall y problemau drwy Gymru yn gyffredinol. Byddai astudiaeth o'r Awdurdodau Cyfansoddol a'r ddau Awdurdod Parc Cenedlaethol arall yn sampl digon eang. Caiff canlyniadau'r ymchwil hwn (a'r gwaith ymchwil arall a nodir isod) eu cynnwys yn Adroddiad Monitro Blynyddol 2015/16.

Mae'n rhesymol awgrymu bod y broses o roi Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol ar waith yn mynd rhagddo'n dda. Er mai hwn yw'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf, a bod ceisiadau cynllunio wedi'u cyflwyno ar gyfer nifer o'r safleoedd a ddyrennir, dylid nodi mai'n araf deg y digwyddodd hyn ac na chyflwynwyd ceisiadau cynllunio ar gyfer nifer o'r safleoedd. Gan hynny, rhaid ymchwilio i'r rheswm pam na chyflwynwyd ceisiadau cynllunio ar gyfer 8 o'r 14 safle a ddyrannwyd ar gyfer 5 mlynedd gyntaf yn oes y cynllun. Bydd hyn yn cynnwys cysylltu â'r tîrfeddianwyr yn uniongyrchol i ofyn am wybodaeth a hefyd i fanteisio ar y cyfle i ddweud wrthynt y bydd yr Awdurdod yn ystyried tynnu eu safleoedd o'r Cynllun Datblygu Lleol yn ystod yr Adolygiad os na fyddant wedi bwrw ymlaen i'w datblygu yn ystod 5 mlynedd gyntaf y cynllun.

Yn ogystal â'r ymchwil cyd-destunol a awgrymir, ac ymchwiliad mwy uniongyrchol i safleoedd penodol, byddai dangosyddion cyd-destunol ychwanegol, i ddangos y cynnydd a wneir ar safleoedd a ddyrannwyd, yn ddefnyddiol wrth baratoi adroddiadau monitro yn y dyfodol. Byddai hyn yn rhoi cyd-destun a dealltwriaeth ehangach o'r problemau posibl ar safleoedd penodol (bancio tir, hyfywedd, seilwaith etc.). Yn ogystal â defnyddio gwybodaeth gan dirfeddianwyr, bydd yr Awdurdod hefyd yn defnyddio gwybodaeth gan randdeiliaid eraill (Dŵr Cymru Welsh Water er enghraifft) i ddatblygu'r dangosyddion.

Gan droi at y dangosydd sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r **holl geisiadau cynllunio a ganiateir sicrhau dwysedd o 30 o anheddau ar bob hectar**, mae angen cynnal gwaith ymchwil polisi i'r canlynol:

- Nifer y safleoedd a ddyrannwyd (yn benodol) y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt er bod y dwysedd yn llai na 30 o anheddau ar bob hectar;
- Rhoi rhesymau penodol dros ganiatáu dwysedd is.

Fel y nodir uchod, mae'n bosibl y bydd angen rhoi hyfforddiant ychwanegol a pharatoi Canllawiau Cynllunio Atodol mewn perthynas â'r mater arbennig hwn. Bydd hyn, fodd bynnag, yn dibynnu ar ganlyniadau'r gwaith ymchwil a awgrymir.

Y dangosydd olaf y mae angen cynnal ymchwil polisi ychwanegol yn ei gylch yw'r targedau ar gyfer canran y tai fforddiadwy a godir yn nhair ardal is-farchnad y Parc Cenedlaethol. Mae data craidd y Gofrestrfa Tir a'r Pecyn Cymorth Arfarnu Datblygiadau'n awgrymu bod gwerth tir wedi cynyddu ers mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol. O ystyried yr effeithiau cadarnhaol posibl yn ymwneud â hyfywedd datblygiadau, byddai'n fuddiol i'r Awdurdod ystyried profion hyfywedd ychwanegol er mwyn addasu'r targedau ar gyfer canran y tai fforddiadwy a godir (os yw'n briodol) yn ystod y cyfnod adolygu cyntaf.

Canllawiau Cynllunio Atodol Ychwanegol

Fel y nodir uchod, gan ddibynnu ar ganlyniadau'r ymchwil polisi'n ymwneud â **dwysedd anheddau**, mae'n bosibl y bydd angen datblygu canllawiau atodol perthnasol. Os felly, bydd angen eu cwblhau cyn cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol 2015/16.

Mae'r gwaith o baratoi'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag **Arfer Da mewn Bioamrywiaeth** wedi dechrau ond, oherwydd y gwaith ychwanegol sy'n mynd rhagddo mewn perthynas â'r **Archwiliad Bioamrywiaeth**, nid yw wedi'i gwblhau. O gofio bod ardal Pontsenni a Defynnog wedi'i hailddosbarthu'n Anheddiad Allweddol Lefel 2 cyn mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol, cytunodd yr Awdurdod i ymestyn yr Archwiliad Bioamrywiaeth i gynnwys yr anheddiad hwn. Gan hynny, rhagwelir y bydd y ddau ddarn o waith wedi'u cwblhau cyn cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol 2015/16.

Hyfforddi Swyddogion ac Aelodau

Fel y nodwyd uchod, gan ddibynnu ar ganlyniadau'r ymchwil polisi'n ymwneud â **dwysedd anheddau**, mae'n bosibl y bydd angen rhoi hyfforddiant ychwanegol i Swyddogion ac Aelodau i sicrhau bod y polisi'n cael ei ddehongli'n gywir. Os felly, caiff yr hyfforddiant ei gwblhau cyn cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol 2015/16.

Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod y dangosydd yn ymwneud â **thir yng nghefn gwlad a gollir oherwydd datblygiadau a oedd yn groes i'r CYD LP1** y tu hwnt i'r sbardun asesu. Mae hyn i'w briodoli i ddau gais cynllunio a gymeradwywyd a arweiniodd at golli 0.17 hectar. Er bod hyn yn ffigur cymharol fach, byddai'n fuddiol cynnig hyfforddiant ychwanegol i sicrhau bod y Swyddogion Rheoli Datblygu'n dehongli'r polisi'n briodol, gan fod y ddau gais dan sylw wedi'u cymeradwyo'n groes i gyngor tîm Strategaeth a Pholisi'r Awdurdod.

Atodiadau

1. Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai 2015

<http://www.beacons-mpa.gov.uk/planning/draft-strategy-and-policy/joint-housing-land-availability-study-jhlas/>

2. Dangosyddion ychwanegol yn yr Arfarniad Cynaliadwyedd

Pwnc	Dangosydd	Casgliadau
Ffactorau'n ymwneud â'r hinsawdd	Cyflwr SODdGA biolegol	<p>Mae 65 SODdGA biolegol o fewn ffiniau'r Parc Cenedlaethol, yn rhannol neu'n gyfan gwbl, ac mae cyfanswm o 163 o nodweddion biolegol unigol (Cyfoeth Naturiol Cymru 2014).</p> <p>Yn 2006 roedd 82 o nodweddion biolegol o bwys yn y Parc Cenedlaethol. Roedd 24(29%) o'r rhain mewn cyflwr ffafriol, roedd 45 (55%) mewn cyflwr anffafriol, roedd un (1%) wedi'i ddiinstrio'r rhannol a doedd dim gwybodaeth am gyflwr 12 (15%). O'r 45 o nodweddion biolegol a oedd mewn cyflwr anffafriol, roedd 11 (24%) yn gwella, roedd 11 (24%) yn dirywio a doedd dim gwybodaeth berthnasol am y 23 (50%) arall.</p> <p>Yn 2014 roedd 163 o nodweddion biolegol o bwys yn y Parc Cenedlaethol. Roedd 93 (57%) mewn cyflwr ffafriol, roedd 51 (31%) mewn cyflwr anffafriol a doedd dim gwybodaeth am gyflwr 19 (12%).</p> <p>Er bod mwy o nodweddion biolegol mewn cyflwr anffafriol yn 2014, roedd cyfanswm y nodweddion biolegol wedi dyblu ers 2006. Gan hynny, mae canran y nodweddion anffafriol wedi gostwng yn arw ac mae canran y nodweddion mewn cyflwr ffafriol wedi cynyddu'n arw, sy'n dangos tuedd cadarnhaol iawn ers 2006. Mae mesurau rheoli ar waith i sicrhau bod y duedd hon yn parhau. (SOPR)</p>
	Ansawdd dŵr	<p>Ar hyn o bryd, mae nifer sylweddol o afonydd nad oes ganddynt statws amgylcheddol da, yn ôl Cyfarwydddeb y Fframwaith Dŵr. Mae'r holl afonydd y mae angen eu hasesu i bennu eu statws cemegol, mewn cyflwr da.</p> <p>Ar hyn o bryd, mae gan fwyafrif helaeth y cyrff dŵr tanddaearol yn y Parc statws cemegol da a</p>

		<p>chymharol ychydig sydd mewn cyflwr gwael. Mae gan yr holl gyrff dŵr tanddaearol yn y Parc statws ansoddol da.</p> <p>O'r 19 llyn yn y Parc, mae 11 mewn cyflwr da (58%) ac mae 8 (42%) mewn cyflwr cymedrol. Nid oes angen asesu'r llynnoedd i bennu eu statws cemegol.</p>
	Ansawdd aer	<p>Mae'r data ar gyfer 2010 yn dangos rhwng 10 a 15 ug/m³ o ronnyau (PM₁₀). Mae hyn islaw terfynau Rheoliadau Safonau Ansawdd Aer (Cymru) 2010 ar gyfer PM₁₀, sef llai na 40ug/m³. Nid oes ardaloedd rheoli ansawdd aer yn y Parc Cenedlaethol.</p>
	Ansawdd dŵr	<p>Mae Strategaethau Rheoli Ardal Dalgylch ar waith ar gyfer holl ardal y Parc Cenedlaethol Mae dŵr ar gael i'w dynnu yn y rhan fwyaf o'r rhan honno o Sir Gaerfyrddin sydd o fewn y Parc Cenedlaethol. Diffinnir y rhan fwyaf o ardal y Parc Cenedlaethol fel ardal lle tynnwyd gormod o ddŵr ohoni, a nodir Nad Oes Dŵr ar Gael mewn rhai ardaloedd neu fe'u diffinnir fel ardal lle Tynnwyd Gormod o Ddŵr. Nid yw'r data hwn wedi newid ers dechrau oes y cynllun.</p>
	Geoamrywiaeth	<p>Ar hyn o bryd, mae 76 o Safleoedd Geoamrywiaeth o Bwys Rhanbarthol yn y Parc, er mai dim ond 11 oedd ar ddechrau'r Cynllun. Dyma gyflwr y safleoedd:-</p> <ul style="list-style-type: none"> 3% - Gwael 5% - Dirywio 9% - Sefydlog 67% - Da 16% - Ardderchog <p>Yn 2006, roedd yr 11 safle mewn cyflwr da (ffynhonnell data SOPR).</p>
	Rhywogaeth Cam Un	<p>Roedd dros hanner (55%) y cynefinoedd glaswelltir yn laswelltir a oedd wedi'i wella. Roedd ychydig dros 1% o'r Parc Cenedlaethol yn amgylchedd adeiledig. Mae 57,347 hectar o Barc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog mewn perchnogaeth statudol. O'r rhain, mae 57,347 hectar, sef 39%, wedi'i ddynodi'n Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SODdGA), mae 33% yn eiddo i'r Parc Cenedlaethol, 15% yn eiddo i Gyfoeth Naturiol Cymru, 7% yn eiddo i'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol, 4% yn Ardal Gadwraeth Arbennig, 2% yn Warchodfa Natur Arbennig ac mae llai nag 1% yn eiddo i Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Brycheiniog. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi defnyddio delweddau lloeren yn ddiweddar i ddiweddar a rhyddhau Cam 1 o'r gwaith o fapio cynefinoedd Cymru. Casglwyd y</p>

		data dros gyfnod o flynyddoedd. Mae'n awr yn bosibl dadansoddi newidiadau mewn cynefinoedd dros gyfnod cyhyd ag y bod rhai cafeatau penodol yn cael eu hystyried wrth gymharu'r data. Mae data diweddaraf Cam 1 yn dangos mai glaswelltir yw 57% o'r prif gynefinoedd drwy'r Parc Cenedlaethol, sef gostyngiad o oddeutu 5%. Coetir yw 17% o'r prif gynefinoedd, sef cynnydd o oddeutu 3%. Rhostir yw 10% o'r prif gynefinoedd, sef gostyngiad o 1% (ffynhonnell: SOPR)
	Henebion rhestredig	Yn 2006 roedd 268 o henebion rhestredig yn y Parc. O'r rhain roedd 95.4% mewn cyflwr sefydlog neu ffafriol (257). Yn 2014, roedd 357 o henebion rhestredig yn y Parc - cynnydd o 89 ers 2006. O'r 357 o henebion rhestredig, roedd 95.5% mewn cyflwr sefydlog neu ffafriol. Yn 2014, roedd y ganran a oedd mewn cyflwr sefydlog neu ffafriol ychydig yn is (0.4%). Er nad yw'r ffigur hwn yn fawr, mae'n werth nodi bod 89 o henebion wedi'u rhestru ers 2006 sy'n golygu bod mwy o henebion rhestredig yn awr mewn cyflwr sefydlog neu ffafriol (ffynhonnell: SOPR)
	Adeiladau rhestredig mewn perygl	Yn 2006, roedd 1,711 o adeiladau rhestredig. O'r rhain roedd 11% mewn perygl. Roedd nifer yr adeiladau rhestredig wedi cynyddu i 1,950 erbyn 2014. O'r rhain roedd 6.6% mewn perygl. Mae nifer yr adeiladau rhestredig wedi codi felly tra bo'r nifer sydd mewn perygl wedi gostwng ers dechrau oes y cynllun (ffynhonnell: SOPR)
	% o'r tirweddau hanesyddol sydd ag arfarniad cyfredol o'u nodweddion	Mae gan 100% o Ardaloedd Tirwedd Hanesyddol arfarniad cyfredol o'u nodweddion cyfredol.
	Diogelu archaeoleg	Ers mabwysiadu'r CDLI, mae'r holl geisiadau cynllunio wedi'u harchwilio o ran eu heffaith bosibl ar adnoddau Archaeolegol. O ganlyniad, roedd angen ymgymryd â gwaith i ddiogelu archaeoleg y Parc Cenedlaethol yn achos 76 o geisiadau .
	Signal a chyflymder band eang	Mae cynllun Cyflymu Cymru yn cynnwys y rhan fwyaf o ardal y Parc Cenedlaethol. Erbyn diwedd y cynllun, disgwylir y bydd band eang cyflym ar gael i bob un o'r cymunedau.
	Teithio i'r gwaith	Mae'r ONS yn cyhoeddi data'n ymwneud â theithio i'r gwaith ar sail canlyniadau Cyfrifiad 2011. Mae'r Parc Cenedlaethol yn cynnwys y 5 ardal Teithio i'r Gwaith a ganlyn

		<ul style="list-style-type: none"> - Abertawe - Llanelli - Aberhonddu - Merthyr Tudfu - Henffordd
	Hyd a chyflwr hawliau tramwy cyhoeddus	<p>Yn 2006, roedd cyfanswm o 1,983Km o hawliau tramwy cyhoeddus yn ardal y Parc Cenedlaethol. Erbyn 2013, roedd hyn wedi cynyddu i 2,009Km.</p> <p>Roedd canran yr hawliau tramwy a oedd yn hawdd eu defnyddio ychydig yn is yn 2013 nag yn 2006, ond roedd 26km rhagor o hawliau tramwy. Mae nifer yr hawliau tramwy sy'n hawdd eu defnyddio wedi codi ers 2010/2011 a disgwylir i'r duedd hon barhau. At ei gilydd, mae cyflwr cyffredinol y dangosydd hwn yn dda.</p>
	Trafnidiaeth gyhoeddus yn y Parc	<p>Mae 10 llwybr bws lleol yn gweithredu yn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>24 – Ponsticill-Merthyr Tudful 30- Brynmawr- Blaenafon-Pont-y-pŵl-Casnewydd 39-Aberhonddu – Y Gelli Gandryll - Kingstone – Henffordd 80- Aberhonddu –Llanymddyfri - Caerfyrddin X75-Merthyr Tudful- Hirwaun- Glyn-nedd-Neath-Abertawe T4- Casnewydd – Y Drenewydd-Llandrindod - Aberhonddu -Merthyr Tudful-Caerdydd X4- Henffordd – Y Fenni – Merthyr Tudful – Caerdydd X33- Y Fenni – Pont-y-Pŵl – Cwmbran – Caerdydd X43-Aberhonddu – Crucywel – Y Fenni X63- Aberhonddu -Ystradgynlais-Castell-nedd - Abertawe 7 – Cwmaman - Penderyn</p>
	Llwybrau beicio yn y Parc	<p>Mae dau lwybr beicio cenedlaethol pellter hir yn croesi'r Parc Cenedlaethol</p> <p>-Llwybr Beicio Cenedlaethol 8, Ilwybr Taith Taf -Llwybr Beicio Cenedlaethol 42, Lôn Las Cymru</p>
	Mynegrif Amddifadedd Lluosog ar gyfer Cymru	<p>Yn ôl y Mynegrif Amddifadedd Lluosog, ystyrir bod y rhan fwyaf o ardal y Parc Cenedlaethol yn yr hanner isaf o ran amddifadedd. Mae lefelau amddifadedd ardaloedd Blaenau'r Cymoedd yn uwch yn</p>

		gyffredinol.
	Ystadegau'n ymwneud â Throsedd	Nid yw'r wybodaeth hon yn hawdd ei chael ar gyfer y Parc Cenedlaethol yn benodol. Ymddengys, fodd bynnag, fod yr ystadegau'n ymwneud â throsedd yn is yn y Parc o'u cymharu â gweddill Cymru.
	Gwybodaeth am y Gymraeg	Yn Nhabl 1 isod, mae data a gasglwyd ar gyfer pob ward yng nghyfrifiad 2011 a 2011.
	Bodlonrwydd ymwelwyr	Ym mis Tachwedd 2013, cyhoeddodd Grŵp Marchnata a Chydgysylltu Bannau Brycheiniog ganlyniadau'r Arolwg Ymwelwyr Blyneddol Bannau Brycheiniog. Mae rhagor o wybodaeth am yr Arolwg i'w chael yma. <a href="http://www.beacons-
npa.gov.uk/communities/tourism-new/tourism-facts-
and-figures-1/">http://www.beacons- npa.gov.uk/communities/tourism-new/tourism-facts- and-figures-1/ < <a href="http://www.beacons-
npa.gov.uk/communities/tourism-new/tourism-facts-
and-figures-1/">http://www.beacons- npa.gov.uk/communities/tourism-new/tourism-facts- and-figures-1/ > Yn gyffredinol, cafodd ymwelwyr brofiad da a dywedodd bron hanner (48%) iddynt gael profiad gwell na'r disgwyl a dywedodd 51% fod eu profiad cystal â'r disgwyl. Dim ond 1% ddywedodd nad oedd y profiad a gawsant cystal â'r disgwyl. Cafwyd canlyniadau tebyg ar gyfer Cymru yn gyffredinol yn arolwg ymwelwyr Croeso Cymru (49% yn well na'r disgwyl a 49% cystal â'r disgwyl). Prin yw'r gwahaniaeth rhwng profiadau'r rhai sy'n ymweld am y diwrnod ac sy'n aros dros nos. Ymwelwyr newydd roddodd y sgôr uchaf - dywedodd 56% ohonynt iddynt gael profiad gwell na'r disgwyl. Mae hyn yn galonogol gan fod posibilrwydd y byddant yn dychwelyd. Mae ymwelwyr o rai ardaloedd penodol yn rhoi sgôr ychydig uwch nag eraill. Dywedodd dros hanner yr ymwelwyr o Lundain a De-ddwyrain Lloegr (53%) ac o dramor (52%) iddynt gael profiad gwell na'r disgwyl.
	Safonau addysg	Dosbarthwyd ysgolion yn y Parc Cenedlaethol fel a ganlyn yn ôl y System Genedlaethol ar gyfer Categoriaddio Ysgolion yn 2014 3% - coch 18% - ambr 50% - melyn 29% - gwyrdd Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru
	Nifer y ffermydd a'r ffermwyr	Mae'r data ar gyfer 2014 yn dangos bod 1,445 o swyddi ym maes amaethyddiaeth, coedwigaeth a physgota ym Mharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog. Fodd bynnag, mae'r sector hwn yn dirywio yn y Parc Cenedlaethol. Yn 1991, roedd swyddi ym maes amaethyddiaeth a physgota'n

		cyfrif am 10% o'r holl swyddi yn y Parc Cenedlaethol. Erbyn 2001, roedd hyn wedi gostwng i 7.3% ac i 5.9% erbyn 2011. (Ffynhonnell SOPR)
	Gwariant ymwelwyr	Yn 2009, gwariodd ymwelwyr £197 miliwn yn y Parc Cenedlaethol ac roedd hyn wedi codi i £216 miliwn erbyn 2013. Roedd y swm a wariwyd ar gyfartaledd bob dydd yn gymharol sefydlog rhwng 2009 a 2013, sef £46 (data STEAM data)

Tabl 1 Gwybodaeth am y Gymraeg yn y Parc Cenedlaethol

Mae'r tabl hwn yn dangos y ffigurau yng Nghyfrifiad 2001 a 2011 sy'n dangos nifer y siaradwyr Cymraeg yn y Parc Cenedlaethol, yn ôl ward etholaethol. Gan nad yw pob ward yn gyfan gwbl o fewn ardal y Parc Cenedlaethol, rhoddir canran y boblogaeth ym mhob ward sy'n byw yn y Parc Cenedlaethol hefyd. Yn y wardiau hynny sydd wedi'u lliwio'n goch, mae'r nifer sy'n siarad Cymraeg ac sydd â gwybodaeth am y Gymraeg wedi gostwng, ac yn y wardiau sydd wedi'u lliwio'n wyrdd, bu cynnydd yn y nifer sydd â gwybodaeth am y Gymraeg/sy'n gallu cyfathrebu yn Gymraeg.

Sgiliau Cymraeg	Canran o'r boblogaeth o fewn y ffin	2001		2011	
		Y ganran sydd â rhywfaint o Gymraeg	Y ganran sy'n gallu siarad, ysgrifennu a darllen Cymraeg	Y ganran sydd â rhywfaint o Gymraeg	Y ganran sy'n gallu siarad, ysgrifennu a darllen Cymraeg
Enw'r ward					
Abercraf	3%	64.0	30.5	58.89	26.28
Bwlch	100%	16.4	7.4	18.23	7.80
Crucywel a Chwm Grwyne	100%	16.6	8.2	14.35	6.39
Cwmtwrch	0%	70.9	39.7	65.12	30.70
Honddu Isaf/Llanddew (Felinfach)	3%	25.0	10.5	21.48	9.85
Gwernyfed + Llanigon	36%	15.4	6.9	14.87	6.81
Y Gelli Gandryll	100%	12.3	5.5	14.39	5.82
Llangadog	100%	16.6	7.2	17.92	5.91
Llangors	100%	23.0	10.7	19.63	8.52
Llangynidr	100%	22.9	10.5	18.24	8.59
Maescar/Llywel, Crai	100%	42.6	20.4	40.16	18.09
Aberhonddu – Dewi Sant	100%	22.4	9.4	20.65	9.15
Aberhonddu Sant Ioan	100%	25.2	12.9		
Aberhonddu Santes Fair	100%	21.0	9.8		
Talgarth	96%	19.7	7.0	20.07	8.47
Talybont, Glyntarell, Llanfrynach	93%	23.2	11.2	22.15	8.32
Tawe-Uchaf/Fellte	57%	49.4	21.4	42.97	16.24
Yscir, Trallong,	29%	29.6	12.3	27.55	12.33
Ystradgynlais wledig	1%	66.7	31.7	57.23	24.61

Garnant Cwmamman	3%	79.4	55.0	69.47	41.61
Glanamman	1%	77.6	52.3	70.47	41.80
Dyffryn Cennen (Llandeilo)	13%	70.0	42.9	66.54	36.82
Llanymddyfri, Llanfair	5%	60.2	35.7	54.07	29.38
Llandybie	Less than 1%	75.2	46.2	71.41	38.78
Llangadog,Llanddeusant,Myddfai	45%	69.0	51.6	65.16	43.81
Cwarter Bach	6%	83.3	61.7	76.62	51.25
Rhigos (Hirwaun)	49%	32.5	13.9	29.59	12.35
Faenor	12%	21.3	7.8	18.05	6.79
Brynmawr	1%	14.8	6.8	11.86	5.75
Pont-y-pŵl New Inn	0%	13.5	7.7	11.91	5.83
Gogledd y Fenni (Cantref)	3%	15.0	8.0	13.41	6.24
Crucornau Fawr	36%	12.0	7.3	14.29	7.45
Goetre Fawr	10%	14.3	8.0	15.71	8.23
Llanelli	100%	15.0	7.6	14.23	6.49
Llanfoist Fawr	17%	15.2	7.5	15.85	8.51
Llanofor	3%	12.2	6.5	12.18	6.45
Llanfoist Llanwenarth Uchaf	100%	14.3	7.1	13.61	6.36
Llantilio Pertholau Mardy	13%	14.2	7.4	16.27	7.61

3. Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol: Adroddiad ar Gyflwr y Parc

<http://www.beacons-npa.gov.uk/the-authority/who-we-are/npmp/state-of-the-park-report-2/>